

מסורת הש"ס

(א) לעיל נט. לקמן ע. יצמות
(ב) קדושין סג. נדרים פה.
(ג) ז"ק ה, א (שם נא).
(ד) גי' יעב"ז ליה.
(ה) נברכות כד. וישן
(ו) עי' תוס' לעיל מז: ד"ה
כתב לה וכו', (ז) ערוך ע'
סס ב' פ"י מטמון.

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה שום וכו'
שלשים ואחד סלע ודינר
כז"ל וכן בסמוך:

מוסף רש"י

[illegible]

תוספות רי"ד

דמעשה ידיה הוא אמר
ורבי עקיבא לעצמה
מציאתה לא ידעך דתנן
קונם שאני עשה לפיך
סאז' להפר רע"א ויזה
שמוע תעתיף עליו יותר
סמ' הואו לו יפ' ת"ק
סבר א"צ להפר משום
דמעש'א לו ואז אדם
ואמר דבר שאינו של
אורי' העדפה היו דירה
ורו"ע סבר יפר שהעדפה
הוא חייב וחייל עלי'
נדרה אם לא יפר לא
דהשתא בהעדפה הוא
מעשה ידיו חייב קפיד רבי
עקיבא ואמר לעצמה לא
חייש להפר ואף על
כך דכאמה עברה על
לרבה התם הוא משום
דקנאה ברבים אמר הכי
א"ש שישבעה לית אלא
לשעורא אבל העדפה
הוא חייב מציאת שכן
בא"ע חייב דירה על שם
יבן אתה דהתיי דירה א"ר
איפוק ותי' הכי מציאת
הוא חייב לבעול דאית ליה
לח"ק' משום אכזה וכי
לעצמה רע"א מציאת
דהשתא העדפה [של]
מעשה ידיו חייב ויזה
ואז חיישנן לרבה וכי
מציאת: כי אתא רב
אמר בהעדפה שלא ע"י
הדחק כי'ע לא מילגי
ובעל' הוי י' משום
מעל כסף שהוא נותן
מזה כי מילגי בהעדפה
ש"י' הדחק י' רבין
א"י לחרוץ מציאת רבי

דמעשה ידיה: ושיך למימר שיהא שלו דמעשה ידיה תחת מזונו:
קונסם שאני עושה לפיך: מה שאני עושה יהא קונסם לפיך: אינו לרייך
להפטר: דמעשדא ליה. ואפי' לשמא תעדיף נמי לא חיישינן דאי מעדפה
נמי לבעל הוא: **שמא תעדיף:** והעדפה דידה הוא וחייל עלה קונסם:

שלא ע"י הדחק. כגון שהיא עיריני
וצעלת מלאכה: ע"י הדחק. כגון
שהדחקה עצמה והעדיפה: ה"ג והא
גי אחא רבין כו'. וקס"ד מציאתה
היא העדפה שלא על ידי הדחק היא
הכי פליגי בה: ומשני אמר רב פפא
מציאתה העדפה שעל ידי הדחק
היא. דרוב מציאות צריך לחזר
אחריהם כגון דגים שנשארו ביבשה או
צבי שבור או לחפש סימא" צקרקע:
שמים שלג וארבע צבה אחת. שומרת
קישואים ועווה פשתן ומלמדת שיר
לנשים בשכר ומחממת ביצים בחיקה
או ביצי חולנים העושים מש"י הנשים
מחממות אותן בחיקן והם נולדים:
ממהו. מה יהו כעל ידי הדחק או לא:
ממקיקו אל רבא בר רב חנן. אדרבי
יהודה בן בתירא: מרתנ' ומת
חסנו. ונפלה לפני יצם והוא תוצע
עמה שפקקו לאחיו: יכול הוא שיאמר
כו'. או חלוק או יצם אבל אחיו או
יתן או תשב עד שיליץ ראשה: הוא
עופק כנגדו ט"ו מנה. שלש יותר
הצלתם עליו לכתוב כמכותה לצד
תוספת שהוא מוסיף לפי משמעת
בזהו. אלף דינר הן עשרה מנה: וינגד
השום. אם בא חתן לכתוב קבלה עליו
כנגד אלף דינר של שום שתכניס לו
בגדים או כלים המשתמחין בהן והן
פופותחין או פרקמטיא ודך הנועדים
למזומטי חתן לשומם יותר משויים
לכבוד הכלה ונלחצה עד צעלה: הוא
פופוק פחות חומט. לא מיעיבא דלא
פופוקיאל שפוחת שאלם הכניסה שום
של אלף דינר הוא כותב ח' מאות וז:

שום זמנה וזוה מנה אין לו אלף
ומנח. הניחה שום לקבלו עליו בשטר
הכתובה זמנה והוא שיה מנה בשוק
לכל אדם אין לו לומר תנו לי עוד
חמישייתו שהרי אמרו לפחות חומש נ'
השם לפי שלא אמרו דברים הללו
אלא בשום ששמאווה צבית חתנים
והנשואים ומיהו תוספת שליש לא
ויסוף שלא אמרו להוסיף שליש אלא
מיד: **שום זמנה היא נוטת שלשים**
מקצלו זמנה שאמרו לו כתוב מנה
של מנה כריך שיסומו אותו צבית של
ודיער דהיי מנה וחומשו: **וכד' מאות.** שום שקבל עליו לכתוב
כארבע מאות: **היא נוטת חמש מאות.** לפי שומת הנערים שם:
וששתן

[illegible]

א.ש.ה. לעצמה ולא חיישין לאיבה שגם שהעדה היא של בעל משום דמע"י הוא אבל בה אע"י הנקיט בדמים ור"ע סבר לבעול שאית ליה חיקון [שחיקון שיהא לבעל משום] ולא הוי לבעל ולא חייש לאיבה באיוו העדה פליג ר"ע ואמר דהוי דאשה באותה דת עצמה לנדו שניה מעניה בלילות והתם ליכא איבה אבל מה שמעדת בלי שום דוחק

וזהו כי אתא רבין ב'.
דכי היכי להעדפה הוי
סוגיא משמע דטפי הוי מ'
העדפה אמר ר"ע דלעצמה

רבי עקיבא לעצמה
 (6) קונם שאני עושה
 רבי עקיבא אומר יפר
 מן הראוי לו אלא
 לבעלה רבי עקיבא
 אתא רבין אמר רבי
 ר' יוחנן הדחק כולי עלמא
 פליגי בהעדפה שעל
 סבר לבעלה ורבי
 ר' רב פפא מציאתה
 קדמי פלוגתא דרבי
 פפא עשתה לו שתי
 כינא בשלשה או ד'
 : בושתה ופגמה:
 רב חנן אלא מעתה
 ה"נ דבעי למיתן ליה
 אלא רקק בבגדו
 למיתן ליה בושת
 תנן ^ארקק והגיע בו
 והעביר מליתו ממנו
 ת זו ^א ואמר רב פפא
 בבגדו פטור בבגדו
 ו אית ^א לה זילותא
 שי אלא מעתה בייש
 זילותא לכולהו בני
 לתן להו בושת לכל
 לאו גופייהו הכא
 תנן ^א הפוסק מעות
 ו חכמים יכול הוא
 רוצה ליתן ^א ולך אי
 וכנים לו אלף דינר
 עשרה מנה וכנגד
 חומש שום במנה
 מנה שום במנה
 ואחד סלע ודינר
 גנת חמש מאות מה
 שחתן

[illegible]

תרי אמוראי ולא איפסק הלכה כד
רובים לא עבדי' הכי עד דפסקי' ב
ספיקא ולמיפשט בקושיא ולא למי
הוא שיאמר לאחיד הייתי רוצה לית

את גרסת הקונטרס וקשה דמאי פריך
דבעל ה"ג מציאתה הויא דבעל והא בריש
לעצמה מהעדפה דקאמר השתא
וגיאתה לא כל שכן אם כן שפיר אפשר

להיות להעדפה לכולי עולמא הויא דבעל
וצמציאתה הויא פלוגתא ועוד קשה
לפירוש הקונטרס דלמחר רב פפא
תירוצ' הוא זה לא הוה ליה למימר
אלא מציאתה להעדפה שעל ידי הדחק
דמי ולא הוה ליה למימר פלוגתא
דרבי עקיבא ורבנן וגרלה בגרסת
רבינו חננאל דלא גרים והא אלא גרס
כי אחא רבין א"ר יוחנן בהעדפה שלא
ע"י הדחק כו' ומילתא בצפי נפשה
היא ולפרושי פלוגתא דרבי עקיבא
ורבנן אחא דאריי' צמתני' צמציאתה
ומעשה ידיה ומפרש רבין דבהעדפה
דמעשה ידיו שלא על ידי הדחק כולי
עולמא לא פליגי דבעל הי משום מעשה
כסף כי פליגי בהעדפה דע"י הדחק
דהוי' כעין מציאה דפליגי נמי בה
דעל כרחק מציאה דלמחר ר"ע לעצמה
מיירי בדלא בטלה ממלכא דאי בטלה
ממלכא הויא חייבת שטר הפקעתה
דקא בטלה בשעת הגזתה מציאה
ועלה קאי רב פפא וקאמר מציאתה
דמעשה שעל ידי הדחק דמי כלומר
הא לא קא מייצעי' ליה דעל פשוטין
מדרבא דקא דממה לעיל מציאה
להעדפה שע"י הדחק ורבין דקאמר
דפליגי בהעדפה ע"י הדחק א"כ פליגי
נמי צמציאתה כגון דמגזתה מציאה
עם מעשה ידיה אלא צעי רב פפא
עשהה לו שמים צבת אחת מהו
למציאתה מדמינן לה והוי' לעצמה לר'
עקיבא או דלמא הוי' של בעל דכל זה
הוא מעשה ידיה כיון דהוי' בשעת
מלכא והוי' צנקום מעשה כסף
והעדפה שעל ידי הדחק דלמחר רבי
עקיבא דהוי' שלה היינו שעושה מלכא
בשעה שצני אדם ישינס תיקון והא דלא
קאמר רב פפא פשוטא לי מציאתה
כהעדפה משום דלא קאמר מציאה
כהעדפה דע"י הדחק דמי מסבירא
דנפשיה אלא ממילתיה דרבין. ר"ת:

מציאתה בהעדרה שע"י רי'
הדחק דמי'. הכא

ת כמו מעשה ידיה מדמדמי מלאה
בפ"ק דכ"מ (דף יב:) דמלאה האשה
היא אינה לא קשה מרדי דמעשה ידיה
בגן בפ' אע"פ (לעיל דף נח: ושם) קסבר
היא אינה ומייהו קשה דלמרינן בלחשה
לא זה זה וזה וזאין במלאה ונמעשה
איין וזאין במלאה טעמא מאי אמור
טעמא מאי אמור רבנן דמעשה ידיה
וחד טעמא או משום אינה או משום
אשה בושט שלם ולאין לבד דמי בשמו
לבעל לא היה נותן כלום ומאי פריך
לשומרו מן המכיס אותו אבל עשיר
יירש שני טעמים הרי משום שפוחתא
למי נמי אמר שמואל שמו דעתא של
וגראה דזה הטעם דקדק מדאיטריין
זוטא אבל לטעמא ששמיין יותר לכבוד
ש משתמשים בהן ופוחתין ופרקמטיא
ומתמשיין בהן כגון גנבים שאין תפורין
בבניה והיה שזה מנה בשוק לכל אדם
ש בבניה שזה מנה רואה לומר שאבנין
ישועה שלשים הלחך (ד) ודבר לא שום
בכחוצתה ואם צריכה להוסיף חומש:
וכסחתן

מינייהו התם עבדינן כמאן דשקלי וטריא אליבא
 כיחיד דהאי דשקלא וטריא אליבא דיחיד אורחא
 הלקה כוותיה: **מתני'** הפוסק מצות לחתנו ומת
 ולך א"א ליתן פ"י אילו היה חתנו קיים היה יכול

ה א מיי פכ"א מהלכות
אישות הלכה ז סמג
לחזון פה ועשין מה טור
ש"ע פכ"א סי' ס' סמ"א:
ו ב טור אה"ע ובי' סם:
ז ג ד מיי פ"ג מהלכות
סמג חזון הלכה ז
עשין מה טוש"ע ח"מ
סי' תכ סמ"ק לת' ומה':
ה ה מיי פכ"ג מהל'
אישות הלכה ט סמג
עשין מה טוש"ע אה"ע
סימן נב סמ"ק א' ז:
ו ו מיי פכ"ג סם ה"ה א'
סמג שם טוש"ע:
סימן נז סמ"ק א' זכג"ה:

תוספות רי"ד (המשך)

שהיא בעלת מלאכה בית
ומצארה ברחובותיה רבים
ומצאתנה מני כלי דרוק
והי חכנה כי אל חיוב לה
לבעל הו"ל איבה: אחר
כך פסא מצאתה כהנפדה
שעלי ידי דהחוק דמיא פי
ד"ר את דלהיח לדרבין
ולאוקמי מילתא דרבא
דאמר אפרון ואמר מי
סברת מצאתה כהנפדה
שלא ע"י הדחק דמיא
מיהוה כה ר"ה שאל
דמיא אלא הידעפה לשל
הדחק שרוב מצאתה
גאון דאף לחור אחרתן
בזמן דאפרי מיהו והורדן
אחר צבי שבור והחפז
ברקעא למצוא והלכין
א"י אמר ר"י מצאת
האשה כעלה קעל דיהי
אדריא א"י אפרון וז"ל
הכי מצאתה האשה לבעלה
אמר לעצמה כי
רוב פסא עשה לה ד' בבת
אחת מהו בעי רבינא ג' ד'
מיהו יקר פי' נגזר וז"ל
ושומרת קישוראון וסולמות
לכבוד ומחממת ביצי
תולעים של כולן כהנפדה
ומשחבת בשרא דמיא דמי
שלא ע"י הדחק דמי
ואזי דעל אליבא דרמי
דמיא כ"ע"י הדחק דמי
והון של דמיא ר"ה וז"ל
בדיוק וכבר דא"ר א"י
כין דהנן בעיא לא
שייכא אלא אליבא דרמי
דמיא כ"ע"י הדחק דמיא
והא גאון וכל האגונים
ג"ל דהלכה כרובנא וז"ל
הלכה כרובנא וז"ל
ורביסן לן יחיד ורביסן
הלכה כרביסן וז"ל דנמה
סמיה [סתם] רבי ורביסן
כנא נגזר מ"ה לבעלה
והכי נהו מני משעים
ואחזין ואף על גב דבעי
רוב פסא ורביסן ואזי
אליבא דרמיא דאן דסלי
מיות"י אלא אמליתיה
דידיה למעורל עמיניה
דידיה לטורען אל סלי
כותיה ומ"ה לא שבקנן
אורחא דהלכה דקיימין לן
יחיד ורביסן הלכה כרביסן
והלכה כסתם משנה ור"י
לזמר פלפולא דרמיא
ורבנא דאף על גב דמקשי
ומפרקי אליבא דר"י א"י
שבקנן מש"ה כלא
דנטי"י יחיד ורביסן הלכה
כרביסן ואזי א"י קשיא לה
לאמריה דבריה הידי
לא בעי לדיוקי לתרועי
מילתא דידיה ולא קשיא
לה ולמיער דא סמניה
ומה הוה סבר מ"ה ליל
למישב רביסן למעבד
כחיד ד פסקי ביה
דה"ל כחיד ולית למימר
כרביסן סבר ליה
דמקשי ומפרקי אליבא
דידיה הלכה כרובנא אלא
אזי אפילוהי נהו תנא א"י